

Minakowski, Jerzy

"Twórczość Emilii
Sukertowej-Biedrawiny.
Bibliografia", Władysław Chojnacki,
Tamara Wajsbrodt, Olsztyn 1977 :
[recenzja]

Komunikaty Mazursko-Warmińskie nr 3, 477-478

1978

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

w tym także najnowsza. Napisana w świetnym stylu, charakteryzuje się logicznym wywodem i przejrzystością. Nie bez znaczenia dla osiągniętej tu komunikatywności była oszczędność w konstrukcji przypisów. Z braków, ale już edytorskich, wymienilibym brak streszczeń w językach obcych i brak indeksu nazwisk. Może nawet potrzebne byłoby zestawienie miejscowości, nad czym należy się zastanowić przy następnym wydaniu. Najkrócej określając: jest to cenne studium dla poznania politycznych dziejów Niemiec, wykraczające poza główny swój cel, jakim było przedstawienie relacji Rzesza — kraje niemieckie w prawie czterdziestoletnim okresie historii współczesnej.

Edward Jędrzejewski

Władysław Chojnacki, Tamara Wajsbrodt, *Twórczość Emilii Sukertowej-Biedrawiny*. Bibliografia, Olsztyn 1977, Wojewódzka Biblioteka Publiczna w Olsztynie, ss. 93.

Nakładem Wojewódzkiej Biblioteki Publicznej w Olsztynie ukazała się bibliografia prac Emilii Sukertowej-Biedrawiny. Bibliografię za lata 1920—1939 opracował Władysław Chojnacki, za lata 1945—1972 — Tamara Wajsbrodt.

Bibliografia rejestruje ponad 800 pozycji. Część z nich — to przedruki i przeróbki. Odnalezienie takiej liczby publikacji (sprawdzonych w większości z autopsji) jest dużą zasługą Autorów i daje obraz twórczości Emilii Sukertowej-Biedrawiny.

W przedmowie podają Autorzy krótki rys życia i twórczości Emilii Sukertowej-Biedrawiny. Zamieszczają tu również informacje o układzie i opisie przyjętym w *Bibliografii*. Informacje te są jednak skąpe i nie skupione w jednym miejscu, co utrudnia użytkownikowi orientację.

Bibliografia ma układ chronologiczny według chronologii wydawniczej. Autorzy niepotrzebnie powtarzają w każdym opisie rok publikacji, skoro jest on wymieniony w nagłówku.

W obrębie jednego roku pozycje bibliograficzne ułożono według alfabetu tytułów. Wyjątek stanowią opracowania i redakcje umieszczone pod nagłówkiem po opisach publikacji oryginalnych, a także wydawnictwa zwarte, umieszczone przed artykułami z czasopism (o tym wyjątku nie wspomniano w przedmowie). Natomiast maszynopisy powielone figurują w *Bibliografii* w porządku alfabetycznym tytułów wraz z utworami z czasopism i wydawnictw zwartych (por. poz. 454, 466).

Czasopisma redagowane przez Emilię Sukertową-Biedrawinę nie otrzymały w *Bibliografii* kompletnego (choćby skróconego) opisu; niezbędne jest podanie przynajmniej miejsca wydania czasopisma. Redagowane przez Biedrawinę kalendarze figurują w *Bibliografii* pod rokiem poprzednim, natomiast artykuły z nich znajdujemy pod rokiem, na który kalendarz wydano (por. np. poz. 27 i 32). Odstępstwem od tej problematycznej zasady są kalendarze wojenne — umieszczono je, podobnie jak artykuły Biedrawiny w nich zamieszczone, pod rokiem, na który zostały wydane (np. poz. 476 i 519 *Bibliografii*.)

Bibliografię uzupełnia indeks tytułów prac Emilii Sukertowej-Biedrawiny. Z jego pomocą można m.in. odnaleźć przedruki i przeróbki publikowane w różnych latach.

Bibliografia została wydana techniką małej poligrafii. Odbiło się to ujemnie na szacie graficznej publikacji.¹

*

Przy okazji recenzowania niniejszej pracy udało mi się sprawdzić z autopsji w bibliotekach olsztyńskich część pozycji bibliograficznych nie sprawdzonych przez Autorów. Okazało się, że w kilku opisach bibliograficznych brakowało niektórych danych lub zapisano je błędnie. Poniżej podaję poprawione przez mnie pozycje bibliograficzne:

482. Dżuma na Mazurach. Co mówią kroniki XVIII wieku. *Życie Olsztyńskie* 1947 R. 1 nr 8: 8 V s. 3.

483a. Gizewiusz bojownik o polskość Mazurów. *Życie Olsztyńskie* 1947 R. 1 nr 6: 6 V s. 3.

507. Przed dwustu laty. Z życia mieszczan wschodniopruskich. *Życie Olsztyńskie* 1947 R. 1 nr 11: 11 V s. 3, nr 12: 12 V s. 3.

554. — opis prawidłowy.

556. Przepowiednie zimy na Warmii i Mazurach. Pierwszy śnieg w błocie służy zimie i niecnocie. *Olsztyński Głos Ludu* 1948 R. [1] nr 328: 28 XI s. 6.

593. Niedola ludu mazurskiego za rządów królów pruskich. *Trybuna Ludu* Wyd. H 1949 R. 2 nr 102: 14 IV s. 7.

596. Przywiązanie Mazurów do mowy ojczystej uratowało polskość tej ziemi. Książka i gazeta polska w Warmii i na Mazurach. *Trybuna Ludu* Wyd. H 1949. R. 2 nr 123: 6 V s. 5.

623. Ostatnie dni Michała Kajki poety i działacza mazurskiego. *Strażnica Ewangeliczna* 1952 R. 7 nr 10 s. 143.

Odnalazłem również dwa artykuły E. Sukertowej-Biedrawiny nie zamieszczone w bibliografii:

1. „Pocztą Królewiecka” pierwszy tygodnik polski. *Życie Olsztyńskie* 1947 R. 1 nr 5: 5 V s. 3. (Bibliografia rejestruje prawdopodobnie przedruk w r. 1948 — zob. poz. 553).

2. Wesele w Murawkach. *Polska Zachodnia* 1948 R. 4 nr 6 s. 5. (Przedruk z książki *Mazurskie dole i niedole* — poz. 473).

Jerzy Minakowski

¹ Już po oddaniu niniejszego omówienia do druku ukazała się książka Małgorzaty Szostakowskiej *Emilia Sukertowa-Biedrawina 1887—1970. Zarys biograficzny* („Pojezierze”, Olsztyn 1978), zawierająca również (ss. 185—222) bibliografię prac E. Sukertowej-Biedrawiny. We wstępie Autorka pisze (s. 11): „Równocześnie ze mną prace nad pełnym zestawieniem publikacji Emilii Sukertowej-Biedrawiny prowadzili prof. dr Władysław Chojnański i mgr Tamara Wajsbrodt, którzy łaskawie udostępnili mi swoje kartoteki. — Zestawienia te uzupełniłam głównie dzięki kwerendzie w bibliotekach Niemieckiej Republiki Demokratycznej w Berlinie i Lipsku”.